

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dissapte 24 de Maig de 1913

Núm. 120

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS
Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES
SERVEI DE GRAN LLUIMENT
PER A BANQUETS

EL BRUCH

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituída amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

Domicili social: Concepció, 14. **REUS.** L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria. Els sollicitants denen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes. La correspondència al Director General don **A. Bieto Baldrich**

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS
(Anunci aprovat per la Comissaria General de Segurs).

DE LA REVISTA "TARRAGONA AGRÍCOLA"

Sobre el Pantán de Riudecanyes

Un article de don Josep Mestres Miquel

Per tractar-se de l'important obra hidràutica del Pantán de Riudecanyes, que tant ha d'afavorir els interessos agrícoles de nostra comarca venint ademés a solucionar el problema de les aigües de nostra ciutat, amb força satisfacció reproduim l'excel·lent article que hi ha dedicat nostre bon amic, don Josep Mestres, en la revista "Tarragona Agrícola" que amb tant acert dirigeix el que és avui president de la Diputació provincial.

Veusel-aquí:
"El Pantán de Riudecanyes"

L'obra agrícola de més importància que s'està portant a la pràctica en nostres comarques; la que una vegada acabada produirà un augment de riquesa major, és sense cap classe de dubte el Pantán de Riudecanyes. Això justifica el que hi dediquem un espai en aquesta «Revista» a l'objecte de que sigui coneguda com se mereix; i com creiem i estem convençuts que no és l'únic que pot construir-se en nostres comarques i a fi de que propietaris i demés elements interessats, se convençin de la facilitat i utilitat de dit sistema de regar, és el motiu pel qual, abans de entrar en la descripció de l'obra i manera de construir-la fem unes breus consideracions generals aplicables a la majoria de casos.

«A quina idea matrín obeix la construcció dels pantans? Quin és el fi capdal que's proposen? Quina utilitat agrícola i social reporten? Dos són els objectius principals de la construcció de pantans: les pluges sempre mal acompanyades fan que en un temps les terres tinguin aigua sobrera que no pot emparar-se i s'escorre; i altres temps les aigües manquen, les terres s'assequen i les plantes defalleixen i quasi moren, perdent-se grans quantitats de cultiu quan no la totalitat; con-

científica se podrien aprofitar en aquest i altres casos.

No n'hi ha prou sapiguem els milímetres d'aigua que plou una any amb altres, que com sabem, no tots són iguals, sino que's fa precis saber, la sobrant que s'escorre, la capacitat de base que forma el pantán i deduint-se la que absorveix la terra, la que s'evapora i la que's col·la, sabem la que podriem amagatzemar.

L'aigua que les terres absorveixen segons la seva composició no varia gaire, la que s'evapora tampoc varia molt, influeix el calor i les corrents d'aire, però en la que's col·la hi ha grans diferències; aquesta col·la condició pot fer fracassar un pantán que vagi just d'aigües. Això fa precis un estudi geològic de la conca on se vol emplaçar un pantán; si el subsol és d'argila compacta i d'una capa de groixaria suficient serà un bon terreny, però si és de roca llo-senca amb moltes vinces, o bé és arenós o graverós el subsol, la major part d'aigua que allí hi volguem guardar la perdrem perquè's colarà.

La conca d'un pantán té de dividir-se en dues parts diferents pel estudi i totes dues són d'importància. La conca d'alimentació o sigui aquella que quan plou, l'aigua sobrera va al pantán, i la conca de recepció o aquella on hi guardarem l'aigua. No n'hi ha prou de saber la seva composició geològica o permeabilitat, sino que necessitem saber la seva extensió i la pendent que té, perquè com més pendent té la conca de alimentació més arrastres té i més fangs i més pedres ens portaran cap el pantán i podrien omplir-lo, i en la conca de recepció no solament hi haurà més arrastres sino que com més pendent hi hagi, menys cabuda tindrà; perquè amb una resclosa de 20 metres d'alçada amb una pendent del 2 0/0 l'embals tindrà de llargada 1.000 metres, però si la pendent és del 4 0/0, l'embals no més tindrà 500 metres de llargada i la cabuda molt inferior a la meitat.

També té de tenir-se present al buscar l'emplaçament d'un pantán, el valor dels terrenys que han d'inondar-se per la llur indemnització, els edificis que hi hagi emplaçats, vies de comunicació, camins, carreteres, ferrocarril, en quins cas se té de canviar el traçat; augmentant en alguns casos l'indemnització a

quantitats tant importants que no resulti econòmic el construir-lo.

No pod'oblidar-se que l'agricultura és una indústria que no's fa per sport, sino perquè rendeix; i tant cara podria resultar l'aigua del pantán, que no fos útilment servir a l'agricultura. Dintre d'aquesta conca cal emplaçar un pantán per a construir-hi un pantán que no hi hagi aigües corrents i que aquestes no estiguin utilitzades, i per lo tant una serie de servituds i drets adquirits que han de respectar-se i tindre's presents el fer el calcul d'aigua disponible una vegada construït el pantán.

La part més important de tot pantán, la que sense ella no's concibeix ni pot existir, és sense cap classe de dubte, la resclosa; lo primer que cal tenir en compte és l'emplaçament o lloc on se construeix, i a l'escullir el lloc d'emplaçament, al triar la part de la conca que volem tancar, no poden oblidar-se dues condicions: una preferent, que la part de conca més estreta sigui la més fàcil i econòmica de tancar, i una altra indispensable, que reuneixi el subsol la suficient resistència per a aguantar l'enorme pes de la resclosa i que sigui prou impermeable per a que, al filtrar-se l'aigua, entre la resclosa i el seu solament no rellisqui arastrant materials i tot.

El pantán, produint una inundació, ocasiona danys considerables en banes i persones, com passà al de Lorca, que per no estar ben cimentat, va reventar, causant la mort a 608 persones i la pèrdua de 5.250.000 pessetes. El no reunir aquesta condició el primitiu lloc d'emplaçament de la presa del de Riudecanyes fou causa de que s'abandonés després d'haver-hi gastat unes dues centes mil pessetes.

No entraré en detalls tècnics (impropis d'aquest treball) referent a la manera de calcular la doblada de la paret, obres de cimentació, condicions d'estabilitat, forma i materials més convé-nients, dimensions d'alçada, perquè és difícil de generalitzar, i de fer-ho bé hi va l'èxit de l'obra i el crèdit professional de l'enginyer que'l projecta.

Totes rescloses de pantán ha de tenir dues classes d'obertures: una per a donar l'aigua destinada a regar, i una altra nomenada de purga o llimpia a l'objecte d'arrastrar cap a fora el fang, arenes i pedres, que de no fer-ho podrien omplir-ne el pantán.

La part superior o carena te de ser més alta que l'altura màxima de les aigües, ha de tenir sobreixidor de manera que si sobrevé una crescuda essent plé el pantán, no perjudiqui l'obra ni's terrenes propers a ell.

En una mateixa conca quan ja està un pantán, encara te d'estudiar se un altre punt. És convenient construir varis pantans petit? És millor construir-ne un sol de gran?

Per a la segurat personal, es millor construir-ne de petits; baix el punt de vista econòmic, es millor un sol.

Si se'n construeixen varis de petita en cas de ruptura, els danys son pocs, es més fàcil la regularització del regar, si tenen de fer-se reparacions o llimpies, no s'interrumpen els beneficiosos efectes de l'embassament.

Construint-ne un sol, hi ha menys evaporació i filtració, ademés de que una resclosa gran no costa tant com varies petites.

Avui que l'enginyeria està avançada i compta amb experiències, i els materials de construcció son millors, i la manera d'obra es perfeccionada, en general es més convenient construir-ne un sol i gran.

A la riera de Riudecanyes s'ha adoptat el criteri de construir-ne un sol i tot lo gran que permeti el terreny; s'ha escullit un lloc situat al terme municipal de Riudecanyes i a les conques Collet del Vallés i Collet den Perdigo, i a una distancia, aigües amunt del poble, uns 400 metres i a 1.650 de l'estació del ferrocarril. El tenir l'emplaçament en un punt més baix que l'estació ha facilitat el transport de materials d'una manera considerable, perquè es fa per una via estreta, sempre amb baixada, sense tracció de cap mena; la pendent màxima es d'un 350 per 100, i seguint l'ondulació del terreny, descriu diferents curves quin radi més curt es de 20 metres havent-hi construït per aquesta via un petit pont d'un 1.800 pessetes de cost, i un desvío.

Degut an aquesta encertada disposició, el transport de tots els materials gastats, menys la pedra, que s'arranca d'una pedrera que toca al pantán, ne ha costat més que l'home que cuida el freno de les vagonetes; les vagonetes baixades se porten a l'estació tirades per un animal.

La superfície d'alimentació d'aquest pantán la formen el mont de l'Argentera, i cap al fons les darreres muntanyes del Priorat, i vers l'esquerra La Mola i els monts de les riberes de l'Ebre.

La superfície de recepció o lloc on s'embarassa l'aigua es tot terreny de cultiu, amb condicions d'impermeabilitat suficientment garantides per la llur composició, ja que hi entra l'argila en un tant per cent bastant gros. L'àrea de l'embassament es de 270.000 metres quadrats, amb una llargada de 1.800 metres i amb 35'50 de fondada màxima, i la cubicació o cabuda del pantán serà d'uns 3.400 metres cúbics.

La resclosa se començà a construir-la a 1.200 metres de la població de Riudecanyes, i quant ja hi portaven gastades 200.000 pessetes, no inspirà prou confiança la resistència dels solaments i se abandonà. Però després de detinguts estudis i sondatges, s'escollí ont actualment està acabant-se de construir, a uns 400 metres de la població, aigües amunt, estrabada en els colls del Vallés i den Perdigo. Els fonaments i estreps són oberts a la roca viva de granet basaltic i en superfície dentada, lo que fa esperar uns puntals incommovibles per a la resclosa que te de resistir la pressió produïda per a una doblada d'aigua de 35 metres d'alçada i el propi pes de la resclosa que serà d'unes 168.000 tonelles amb 71.000 metres cúbics de materials.

Per a la construcció de la mateixa s'ha adobtat la forma curvada amb la cara convexa a la part de l'aigua, i la posterior concava amb un radi de 300 metres; verticalment la cara de l'aigua es perpendicular, i la posterior obliqua; d'estreb a estreb te 215 metres de llargada amb una doblada a nivell de terra de 30 metres que va decreixent fins a la carena que no més ne tindrà dos.

Els materials empleats per a la construcció, son la pedra granítica ben caçada, la malaca i morter de ciment «Asland».

A la resclosa hi han dugnes galeries plada cada una, per 1'56 metres d'alçada, i cada una d'elles una comporta i una màquina col·locada dins la resclosa per accionar-les.

Les obres començaren l'any 1907 i acabaran probablement aquest any. Lo que admira, es la senzillesa de l'organització del treball que honra al Director senyor Petinto, autor també dels plànols actuals, el qual amb un sol encarregat i sense cap més personal directiu, fa adelantar l'obra d'una manera ràpida i segura. Durant un mes se construïren 1.687 metres cúbics de resclosa; baix la direcció del mateix senyor Petinto s'ha construït i acciona una màquina de matxacar pedra, pugnent-se graduar la grosaria de la matxaca a voluntat; gasta 14 cavalls de força i produeix cada cinc minuts 1.000 kilos de matxaca.

També hi ha instalada una màquina de fer morter que en pocs minuts ne produeix un metre cúbic, sense altre treball manual que l'home que buida les vagonetes que venen fins damunt de la màquina de ciment, matxaca i arena, i el mateix home enganxa al funicular les vagonetes ja plenes de morter fet, que van per damunt de rails fins al lloc ont se gasta; hi ha montades diferents graes de dos i tres mil kilos de força damunt la resclosa per a col·locar les pedres en son lloc. Tot el ciment que's reb, abans de gastar lo se prova la seva força amb un aparell especial que dona exactament la resistència del mateix, gastat sol o amb diferents proporcions d'arena. Per a accionar totes les màquines, n'hi ha una de vapor semifix, Lanh, de 17-24-29 cavalls de força de vapor recalentat, d'un cilindre i 240 revolucions per minut.

De les observacions meteorològiques portades a cap durant els anys que dura l'obra, se'n dedueix que algú any podría omplir-se tres vegades el pantán.

Sistema financer: Un Sindicat de regants va subscriure 3.350 títuls de participació; el cost total calculat, inclòs gastos de direcció i administració, en 2.800.000 pessetes, de quines el 50 per

100 el paga l'Estat, el 10 per 100 els posseïdors de participacions i el 40 per 100 el bastreu l'Estat a reintegrar-se dels regants en 25 anys, a començar el any primer que reguin.

El objectiu de construir lo era regar 1.500 hectàries de terra d'aquella comarca i l'abastiment de la ciutat de Reus.

El canal que té de servir l'aigua, tindrà 15 kilòmetres de llargada, i en el seu recorregut hi haarà 9 foradades i altres 32 obres de fàbrica entre ponts i sifons.

Per a la construcció del canal s'ha adoptat la forma tubular, que si be és més cara, té la ventajja de garantir millor la puresa de les aigües i aixís se podrán destinar al consum públic.

En tots els treballs i detalls s'hi ven la má mestre de don don Josep M. Perez Petinto, ánima de dita gran obra; i de la perfecció amb que's construeix ara, són bona prova un magatzem quines pilastres i vigues de ciment armat són construïdes allí mateix; aixís com també una bassa circular de 3 metres de profunditat, feta amb tres falls de rajola i ciment, sense cap classe de reforç; un envà que va resistir una avinguda; i tots i cada un dels detalls, que demostren lo ben calculat i construït que está tot, que és una obra de gran profit per a aquella comarca i que honrarà al seu autor i director, nostre distingit amic senyor Petinto.

J. MESTRES.

Teatre Fortuny

LA NOIA MACA

La comedia de l'Iglesias estrenada la vigilia del Corpus en nostre Teatre Fortuny, no va convencer al públic. Per a esser una bona comedia, li manca acció, moviment, intriga; per a esser un bon drama, li manca intensitat. La fitora de la esfera que li pertoca, presentada amb tanta sinceritat com ho fa l'Iglesias, no té prou relleu per a interessar a l'espectador. A part d'aixó, se nota certa indecisió que desdibuixa els personatges que intervenen en el desenrotll de l'obra. El canvi rapidíssim de opinió en els personatges que ve a posar terme a la comedia, no queda prou justificat i aixó contribueix a la mala impressió que deixa.

Vol dir aixó que la comedia se trobi mancada de bellesa i de qualitat? El primer acte és senzillament hermós, digne de la ploma de l'eminent dramaturg.

La execució no tant correcta com acostuma la companyia den Pous.

Tenim noticia de que'l proper dilluns se despedirà la esmentada companyia amb una funció extraordinaria en la que's donarà a conèixer el drama en un acte, de nostre distingit amic i company en Francesc Recasens, «El cego Simó».

Augurem que serà un éxit la funció del dilluns.

Joventut Nacionalista Republicana

Aquest C. D. ha acordat obsequiar als seus socis amb llibres escrits en català, a qual efecte efectuarà un

Sorteig mensual

que tindrà lloc el primer diumenge de cada mes, i en qual sorteig hi entraran tots els socis que no deguin més de tres rebuts.

Servirà de número el del rebut, o sigui el d'ordre d'entrada en la Joventut.

EL CONSELL.

FOMENT REPUBLICÀ NACIONALISTA

Cicle de conferencies

Avui dissapte, dia 24, a les 10 de la nit, l'il·lustre advocat, ex-arcalde popular de Barcelona

DON FRANCISCO LAYRET

desenrotllarà el tema

Nacionalisme Català

La conferencia d'avui

Avui dissapte, a les 10 de la nit, tindrà lloc en la sala d'actes del Foment Republicà Nacionalista l'anunciada conferencia de l'il·lustre polític barceloní, don Francisco Layret, sobre'l tema: «Nacionalisme Català».

No hi ha dubte que avui se venrà plena a vessar la sala d'actes de nostre entitat política, car el senyor Layret té ben solida la fama d'home culte i gran orador; augmentant l'interés de la seva conferencia el tema a desenrotllar si's té en compte que'l conferenciant procedeix de la vella Unió Republicana i ha evolucionat cap al Nacionalisme sense abdicar de les seves conviccions republicanes, sinó molt al contrari, acreixent les, modernitzant les amb el llevat dels principis nacionalistes que son base de tot progrés positiu dels pobles, de tota germanor humana segelladora de la pau universal i la fraternitat entre tots els pobles de la terra.

Avui haurien d'anar a sentir an en Layret tots aquells que creient se aventuren son contraris del Nacionalisme per suposar-lo una aspiració retardatèria.

Sentirien de llavis d'un home modern, d'un il·lustre intel·lectual dels nostres dies, d'un convencer democrata i conseqüent home que no aixeca cap quadrat en l'horitzó de les seves aspiracions polítiques, sinó que accepta totes les reformes i tots els avenços reductibles a fórmules jurídiques, adaptables a la vida del dret, que representin un més enllà en el futur de les aspiracions humanes de millorament i perfecció; sentirien diem d'aquest home, fer l'apologia eloqüent i serena, alhora, amb la seva paraula

fogosa i plena de clarividència, del Nacionalisme Català com idea de progrés i renovació social, com aspiració llegalítima d'un poble que aspira a esser un factor en el concert dels pobles civilitzats i no's resigna, pel contrari, a portar una vida d'esclavatge o servitut que li malmeti l'ánima i el converteixi en quelcom anodi, sense personalitat pròpia, ni pròpia dignitat, ni afany d'esser i progressar.

Den Layret encara ne servem el record de la darrera conferencia que donà al Foment Republicà Nacionalista, sobre la qüestió religiosa. Mai s'ha tractat tant magna qüestió amb aquella serenitat d'esperit, emancipat de tot prejudici dogmàtic, den Layret. Ple d'erudició el seu parlament i de sana doctrina jurídica, analitzà la qüestió religiosa en son aspecte polític o sigui en lo que respecta a les relacions de l'Església amb l'Estat, demostrant que la secularització d'aquest s'imposa per a portar la pau als esperits i ésser per a tots una garantia de justícia i equitat, havent-se d'integrar a totes les religions en la vida del dret amb el mateix peu d'igualtat, prohibint la clausura i els vots perpetus per atentatoris a la llibertat humana, etc.

Pero a que seguir? En Layret és pronunciat per a que no necessiti de cap mena de reclam. Avui aniran a escoltar-lo tots els homes d'ideals, tots els qui's preocupen en nostra ciutat volguda de quelcom superior a la materialitat del viure quotidià, tots els esperits progressius i oberts a les renovacions dels temps i de les idees.

I els que no hi vagin, pitjor per a ells.

Informació Local

A pres de nombrosíssims abonats i assidus concurrents a les funcions del Teatre Fortuny, l'empresa ha consentit en que la companyia catalana den Pous que amb brillant éxit actua en dit coliseu, posi en escena en una funció fora d'abono que tindrà lloc el proper dilluns en el Teatre Circo, el celebrat drama tràgic en un acte, estrenat a Barcelona per la companyia del Sindicat d'Autor Catalans, degut a la ploma del jove autor, paisà i bon amic nostre en Francesc Recasens, que porta per títol «El cego Simó».

Donem gojosos aquesta nova segura de que ha de produir general alegria entre'la nostres amics per l'afecte que professen al bon company Recasens i entre'ls aimants de les noves i strevides produccions artístiques de joves escriptors com el que'ns ocupa que es una esplèndida prometença per a la dramàtica catalana.

En les acostumades sessions de cine que se celebraran avui a la Sala Reus s'hi projectarà un escullit i variat programa de pel·lícules Pathé.

Saboneria de Josep Forcades

Despatx: Sant Esteve, 28.

Fa uns dies que han aparegut en nostra ciutat dos carros amb un rotol que diu «Limpieza voluntaria» i que amb permís de nostra primera autoritat i en us del seu perfecte dret, porten a terme un servei de limpiesa domiciliària.

L'aparició d'aquests carros sembla que no ha estat ben vista per l'arrendatari de la limpiesa pública de l'Ajuntament, i desde'l primer dia que's fa seguir pas a pas pels seus carros i moços, anant darrera d'aquells a disputar-se la brosa dels domicilis.

Hi ha hagut botiga que hi han entrat quatre o cinc brossaires a la vegada.

Aquesta persecució sembla que's fa amb el deliberat propòsit de promoure baralles entre aquells pobres moços que per un reduït jornal s'han de dedicar a tant poc envejable ocupació. Aixó es ben poc humà pel perill que tanca, car si fins ara sols hi havia hagut quatre disputes, abans d'ahir ja's van repartir trompades, al carrer de Monterols, provocades pels moços de l'arrendatari.

De continuar així no hi ha pas cap dubte que s'arribarà a pitjors extrems, lo qual hauria de procurar d'evitar-ho la nostra primera autoritat local.

La festa del Corpus transcorregué en mig de la major animació, favoreuada per un esplèndid dia.

La professó, no molt concorreguda, fou presidida per l'arcalde senyor Sardá, regidor senyor Ciurana, coronel, jutge municipal i director de l'Institut.

Després de la professó una immensa gentada se trashadà al passeig de Mata,

on lluiran els seus vestits d'estiu nostres simpàtiques damiseles.

A la nit el Teatre Fortuny, Kursaal, Sala Reus, La Palma i altres societats, se vegeren extraordinariament concorreguts.

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati

Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informaran en la mateixa casa.

La societat «La Palma» celebrà ans d'ahir l'inauguració de temporada en el seu local d'estiu. Sobre tot el concert celebrat en els jardins de 6 a 8 de la tarda hi assistí nombrosa concorrencia.

En aquests dies estem disfrutant de una temperatura agradable i abonansada per complert.

Aigua mineral de Caldas de Malavella

VICHY PRATS

La sens rival i la més econòmica. De venda a les farmacies i ultramarins. — Dipòsit: Comestibles de Román Marimón; Plaça de Catalunya, 7, REUS.

Sobre les deu del matí d'ahir, un operari que's trobava treballant en el dipòsit general de distribució eléctrica de la societat «Fuerza i riegos del Ebro» va tocar un alambre, rebent tant forta descarga, que'l deixá sense sentits durant més d'una hora.

Va ser conduït al seu domicili amb un carruatge.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

Hem rebut el número 4 de la revista setmanal «Lectura Popular» biblioteca d'autors catalans, la que publica'l tomo «Poesies» de l'eximí Miquel S. Oliver.

Aquesta nit tindrán lloc en el saló Kursaal de Reus dues grans sessions de cine i varietats, debutant-hi la colosal «Troupe Parrini», número compost de dues senyores i 6 cavallers, que venen precedits de grans éxits.

El programa de cine serà també de gran novetat.

Aquesta nit donarà una conferencia a l'Alcazar el significat socialista d'aquesta ciutat en Miquel Mestre, desenrotllant el tema: «Acció Obrera».

Gel cristallí VICTORIA

De venda en els principals colmats i tendes d'ultramarians. Dipòsit permanent per a la venda al detall BAR ESQUELLA Plaça de Prim (entrada pel carrer de Sant Llorenç)

Signora en general l'origen dels Productes Alimenticis Maggi encara que estiguin ja introduïts en moltes llars d'Espanya. Creiem, donos, interessant dedicals-hi algunes paraules.

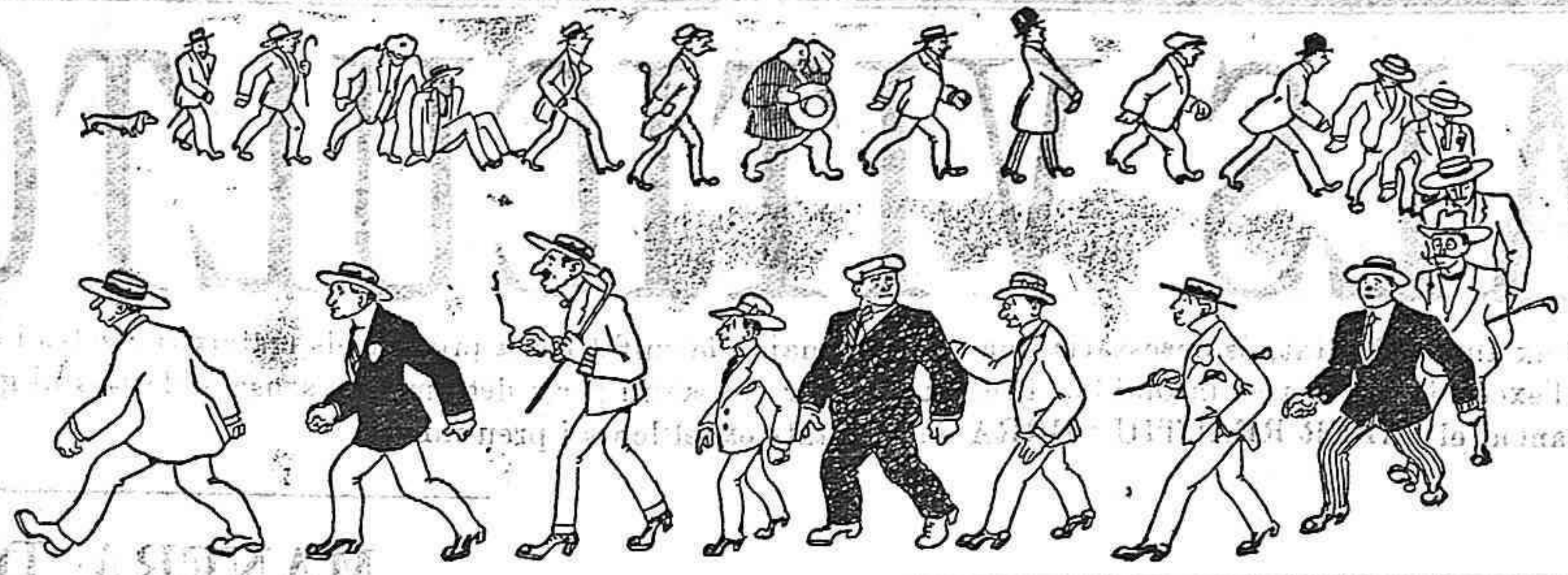
Fou la Societat General Suïssa d'Utilitat Pública qui incitá fa 30 anys, a don Juli Maggi, propietari de molins, a comensar la fabricació de Sopes en conserva, reanint les condicions d'un bon gust de gran poder nodridiu, i essent ademés pràctiques i barates.

Fruits dels estudis de Maggi foren les Sopes Maggi en Pastilles, el Sac Maggi en Frases i últimament el Caldo Maggi en Cubets.

El desenrotll de les Cases Maggi és la prova de la gran acceptació que han tingut aquests productes. La fabrica de Kempttal (Suïça), bressol de les cases Maggi, és avui un establiment col·loossal; situat en mig de sa hisenda, la major de Suïça, sembla una petita ciutat i té com ella sa estació de ferrocarril, oficines de telégrafs i teléfans; el capital, desemborsat, és de 18 milions de francs. Ha sigut necessària la creació de societats amb fàbriques i capitals independents a París, Berlín i Singen (Alemanya), Viena i Bregenz (Austria, Milà; existeixen sucursals a Sant Getersburg, Helsingfors, Stokholm, Copenhague, Cris-

CORREM EN BUSCA DE LES NOVETATS DE LA SASTRERIA

Monterols, 35. REUS QUERALT

tianfa. Agencíes generals a Barcelona, Londres, Amsterdam, Nova York, Toronto, Méxic, Buenos Aires, etc.

En la funció que aquesta nit tindrà lloc en el Teatre Fortuny s'estrenarà la comèdia dramàtica en 3 actes, den Pous i Pagés, que porta per títol «Sol ixent» i el sainet en un acte, del mateix autor, títulat «Apretats pero no escanyats o una lleuga de mal camí».

S'ha aplaçat fins dilluns el passeig militar a aquesta ciutat dels tres batallons d'infanteria de guarnició a Tarragona.

SIKERAL del doctor CANALS.—Es el millor refresc: 14 rals kilo.—De venda en els bars, cafés i establiments de begudes.— Dipositari en aquesta: H. MARINÉ, plaça de Prim, drogueria.

En els exàmens que per a secretari de jutjat municipal s'han celebrat a l'Audiència territorial de Barcelona han obtingut el títol oficial don Antoni Martorell Macià, de Constantí i don Julià Adell Barberá, d'Alfara.

Per manca d'espai no publicuem l'extracte de la sessió de l'Ajuntament. Lo publicarem en la propera edició.

Fabrica de Gorres.—Isidre Pons participa a la seva nombrosa clientela haver traslladat el seu despatx del carrer de Beale núm. 9 al carrer de Monterols 18 i Galí núms. 7 i 9.—Reus.

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Gran compenya de declamació catalana, baix la direcció artística de J. Pous i Pagés, del Sindicat d'autors dramàtics catalans

Funció per a avui.—7^a d'abono.—Estrena de la comèdia en 3 actes «Sol ixent» i del sainet en un acte «Apretats pero no escanyats o una lleuga de mal camí».

A dos quarts de 10.

PREUS DIARIS

Palcos platea sens entrades 12⁰⁰ Ptes.
Id. principals sense id. 8⁰⁰ »
Id. segon pis sense id. 4⁰⁰ »
Butaca platea ab entrada 1⁷⁴ »
Id. d'anfiteatre ab id. 1³⁰ »
Lluneta de segon pis ab id. 1⁰⁰ »
Entrada a localitat 0⁶⁵ »
Id. al Paradís 0³⁴ »
L'impost del timbre a càrrec del públic.

SALA REUS

Escollides sessions de cinematografia tots els dijous, dissabtes i dies festius.

CURSAAL DE REUS

Grans sessions de cine per a avui. Debut de la notable «Troupe Parrini» composta de vuit persones, acrobates i saltadors.
Magnífic programa de cine.
Preus i hores de costum.

SECCIO OFICIAL

Sindicat de Regs del Pantano de Riudecanyes

En virtut de lo acordat pel Consell Directiu d'aquest Sindicat, se concedeix un plaç de 30 dies que finirà el dia 17 de juny pròxim als senyors suscriptors de títols que tinguin pendent de pago algun dividendo passiu, per a que puguin verificar-ho a les oficines del «Gas Renseuse», en l'intel·ligència que finit dit plaç, sense que ho hagin efectuat,

Sastreria LA FAMA

Arraval baix de Jesús, 12. -- Reus

El dueny d'aquest establiment, posa en coneixement del públic, trobar-se assortit de tota mena de genres de les últimes novetats per a la vinent temporada d'estiu

A l'alcans de totes les fortunes

Venda de trajos a preus mòdics al comptat i a plaços, per 2⁵⁰ pessetes setmanals, pot adquirir-se un hermós trajo. — Visiteu la Sastreria LA FAMA i quedareu convencuts de tot lo abans referit.

ARRAVAL BAIX JESÚS, 12.—REUS

Llet condensada Marca Lleó

Aquesta llet que és munyida solsament de les millors vaques, és homogenitzada i esterilitzada per un procediment de tota seguretat i baix l'inspecció de les primeres autoritats científiques.

Es absolutament pura i l'única que conté tota la nata, és completament lliure de germens mòrbids i de fermentació, conservant el seu bon sabor en tots els climes i encara que sigui guardada indefinidament. L'única que's recomana per als malalts i la cria dels nens.

Se ven en les millors drogueries i establiments de comestibles.

se'ls hi declararan caducats els títols definitiva i irrevocablement.

Reus 17 maig 1913.—El president, Josep M. Tarrats.—P. A. del C. D.—El secretari, Anton Estivill.

Moviment del Port de Tarragona

dades facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 24.—«Rioja» per a Cetta; consignatari Fábregas.

Dia 24.—«Gravina» per a Londres i Hamburg, consignatari Mac-Andrews.

Dia 24.—«Maria» per a Liverpool; consignatari Mac-Andrews.

Dia 26.—«Denia» per a Marsella, Ribera, Génova i Liorna; consignatari Musolas.

Dia 26.—«Hesperus» per a Burdeus, Havre i Finlandia, consignatari Boada.

Dia 26.—«Sardinia» per a Noruega; consignatari Boada.

Dia 26.—«Hispania» per a Suecia; consignatari Boada.

Dia 27.—«Tellus» per a Holanda; consignatari Ferrer.

Dia 28.—«Betis» per a Sant Felio, Marsella i Génova; consignatari Ricomá.

Dia 29.—«Espagne» per a Amberes; consignatari Mac-Andrews.

EDUARD RECASENS

Corredor de Comerç Colegiat
Arraval Santa Agna, 55.—Teléfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotizacions diaries, dematí y tarda.—Operacions a plas ab cambiis en ferm

Interior	81.27
Norts	104.20
Alacants	101.85
Orenses	29.30
Andalusos	69.50
Banc Colonial	—
Rio Plata	—

BORSA PARIS

Norts	478.00
Alacants	467.00

CAMBIS EXTRANJERS

Barcelona:	Francs.	8.70.	Lliures.	27.42
Madrid:	—	—	—	—

Francisco Usach Compte,

ex recader de Mora a Reus, ofereix al públic en general igual servei de Reus a Barcelona.

Agencia d'encàrrecs:

Plaça de Prim (saló llimpia botes) i en el seu domicili: Hestalets, n.º 26, tercer.

AVIS HIGIENIC

En virtut de varies peticions formulades per part del veïnat d'aquesta ciutat respecte a les escombraries dels seus pisos, m'han obligat a establir un servei diari voluntari per a la seva recollida, comptant per a això amb dependents de tota confiança i autorització de la primera autoritat.

Per a encàrrecs dirigir-se:

Arraval alt Jesús, 41, bis.

Transports i acarreus.

Jaume Sidós.

MODES. Elvira Thomas

Té el gust de participar als seus clients i al públic en general haver rebut per a la present temporada d'estiu tots els genres i models de París per a la confecció de sombreros per a senyora i noies puguent-ho oferir a preus sòlaments econòmics, com també genres per a la confecció dels mateixos.

Abans de comprar no deixen de visitar aquesta casa del carrer de Rosich núm. 8, on compraren a gust,

El recader de Lleida

MANUEL RABASCALL, desitjant correspondre a la bona acollida que'l públic li ha dispensat en el seu servei entre Reus i Lleida i els pobles de la línia, ha determinat, per a donar més facilitats, ampliar el servei fent un doble viatge diari fins a Montblanc i estacions intermitges.

Hores de sortida a les 8²² i 13³⁵.
Hores d'arribada a les 12²⁹ i 17⁵⁸.
Els encàrrecs se reben

Plaça de Prim, saló llimpiabotes, i Carrer Llovera (Padró) 23, 2.º-REUS

IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fábrica de mosaics hidráulics

Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir el genre en immillorables condicions de duració i permanencia dels colors.

Preus sense competencia.—Camí de Rindoms, 3.—Reus

Agencia de Transports i Acarreus

DE

Baptista Argilaga

Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192

Serveis diaris a domicili entre Mora d'Ebre, Lleida, Valencia i Barcelona

Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35
a MORA D'EBRE, Casanova i Tramunt, Palla, 7

NOTA: Servei especial d'acarreus.—Informes per a passatges per la línia Brasil, Rio de la Plata i Buenos Aires.

AGRICULTORS i VINICULTORS

Si voleu evitar en absolut la propagació a vostres vinyes de les dolents malalties com són el «Mildiu», «Blacrot», «Oidium» i les no menys perjudicials plagues insecticides com la «Altise», «Pyrale», «Cochilis» i «Endenis», no oblideu que'ls millors i més eficaços remeis així com els més simplificats de tractament són «La Perfert» i el «El Cupriforme» fabricats per l'important casa de Beziere LA LITTORALE la qual els seus productes enològics i anticriptogràmic són coneguts i sollicitats en totes les més importants regions vinicoles franceses i espanyoles.

Demaneu llibrets explicatius que s'entreguen gratis a qui els solliciti.

A Reus: Dipòsit de productes enològics de «La Littorale» **A. MARTRA.** Galanes, 6, Drogueria.

Dipòsit general a Espanya: **E. OESFAURS,** Rambla Sta. Mónica, 4, según. — Barcelona.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.º, 2.º - REUS

Métode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuïta de 12 a 1 tots els dies excepte'ls dijous i dies festius

ESCOLA MILITAR «PRIM»

Donotea, 1, praL. (enfrent de la Fleca).-REUS

S'adverteix, que en el present any, deuen rebre l'instrucció militar que prevé la llei per a obtenir reducció del temps de servei en files, no tant sols els joves del reemplaç de 1913 que han pagat quota militar, sinó que també deuen rebre-la els de 1914 que tinguin el propòsit de pagar dita quota i els del cupo d'instrucció (abans excedents de cupo) de 1912, els que amb arreglo a l'article 261 capítul XX de la llei de recrutament han d'esser cridats en l'any actual.

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY

Classes especials per als residents fora de la localitat.—Consulta gratuïta de tot lo que's refereix al Servei Militar Obligatori.

Per a informes i matricules:

REUS.-Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.º, 1.º de 15 a 17 els dies feiners i de 11 a 13 els festius.

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessària una quantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'excés de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això recomanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i preu ínfim.

Es de suma conveniència que'l caldo bordelès que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica; perquè, si és lo primer, aboca les fulles del cep cremant-les i com resulta, además, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se diposita amb rapidesa, se ve-

MANERA D'EMPLEAR EL

PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una quantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÈNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts.—Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià.—Gran menjador per a 500 comensals.—Esplèndida il·luminació.—Servei esmerat.—Cuina selecta.—Perruqueria i banys.

IBARRA i C. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián.—Servei rapit eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge.—S'expedeix coneixement directe pera Larca i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cette i Marsella

Maig	22	Vapor Cabo Nao	Maig	23	Vapor Cabo San Vicente
"	29	" " Santa Pola	"	30	" " Toriñana
Juny	5	" " San Vicente	Juny	6	" " San Antonio
"	12	" " Toriñana	"	13	" " Peñas
"	19	" " San Antonio	"	20	" " San Sebastián

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: EN MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

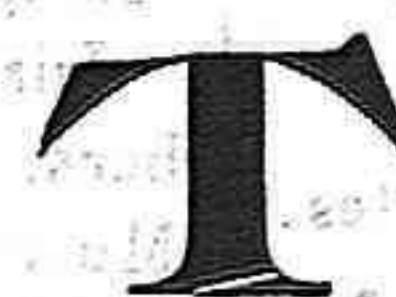
NOVA LÁMPARA ELÉCTRICA

DE FILAMENT METÁLIC TREFILAT

IRROMPIBLE

"METAL"

C. G. E.

Fabricada per la

Compagnie Generale d'Electricité

Venda al por major i menor

LLUIS ESCOLA

Arraval de Santa Agna, 40. - Teléfono 189

MAGATZEM DE MATERIAL ELECTRIC

REUS

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
Despatx: 24, pral.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un "Gramophone".
— Catàlegs gratis —

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C.

Martí Napolità (Alcañiz), 7

REUS